

БІЛОРУСЬ

Презентація з художньої культури

Підготував Савенков Олексій,
Учень 11-В класу

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Довгий період відсутності власної державності та затримка консервативних, феодальних за формою політичних настанов спричинили надто повільний рух культури Білорусі і формування білоруської нації. Землі Білорусі століттями силомиць були включені в інші державно-національні утворення, що значно вплинуло на культурну ситуацію в країні.

Недалекоглядне рішення Сталіна віддати частку земель Білорусі з містом Вільно у склад Литви позбавило країну значної частки архітектурного надбання Білорусі доби готики та ренесансу, що було спільним культурним надбанням литовського та білоруського народів.

Помічено два потужних впливи на мистецьку ситуацію в країні:

- давньоруські впливи (11-13 ст.)
- західноєвропейські впливи (з 14 ст. до 19).

ДАВНЬОРУСЬКИЙ ПЕРІОД

З виникненням Давньоруської держави зі столицею у місті Київ, землі сучасної Білорусі увійшли до її складу. Виникає декілька великих міст на перехресті торгівельних шляхів — Вільно, Полоцьк, Гродно. Архітектура була переважно дерев'яною. Кам'яними були лише церкви та фортеці. До найдавніших зразків кам'яної архітектури на теренах Білорусі належать:

- Борисоглібська церква в місті Гродно, (Коложська), 12 ст.
- Собор у місті Полоцьк(значно перебудований в добу бароко), 11 ст.
- Собор Спасо-Єфросинівського монастиря, м. Полоцьк, 1159 р.

Відносний дефіцит природного каменю спонукав використовувати цеглу разом з валунами. В мурах Борисоглібської церкви знайдені також шліфовані брили каменю, використані з декоративною метою.

Велика кількість лісів спонукала до широкого використання дерева в будівництві. Але пожежі, війни та недосконалість засобів зберігання дерев'яної архітектури призвели до її масового зникнення.

Борисоглібська церква в місті Гродно, 12

ЗАМКИ В БІЛОРУСІ

Територія Білорусі часто була місцем міжусобної сутички та воєн, що в першу чергу спонукало до створення оборонних споруд. Дерев'яні замки Білорусі давно зникли. Кам'яні замки 14 ст. у містах Ліда, Крево, Гродно — вибудовані з цегли та валунів, мають внутрішній двір, оточений мурами та квадратними вежами.

Лише на початку 16 століття фортечна архітектура Білорусі поступово втрачає суворі, середньовічні форми. Збільшується репертуар декору за рахунок арок та арочних западин, вікон, ренесансних фронтонів. Збільшуються житлові приміщення кам'яних замків, де виникають бенкетні зали зі стриманим ренесансним декором і симетрією.

Мірський замок після
реставрації

КЛАСИЦИЗМ

Вже з 2-ї половини 18 ст. в архітектурі починається поворот до новомодного класицизму. В сільських садибах будують спрощені за формами господські палаци — видовжений блок одноповерхової споруди, низка вікон, портик з трикутним фронтоном і обмаль декору. Дахи часто великі, іноді з переломом та мансардними вікнами чи люкарнами, що трохи пом'якшувало аскетичну, занадто провінційну архітектуру і нагадувало залишки бароко. Споруди нагадують подібні в Прибалтиці чи в Західній Україні.

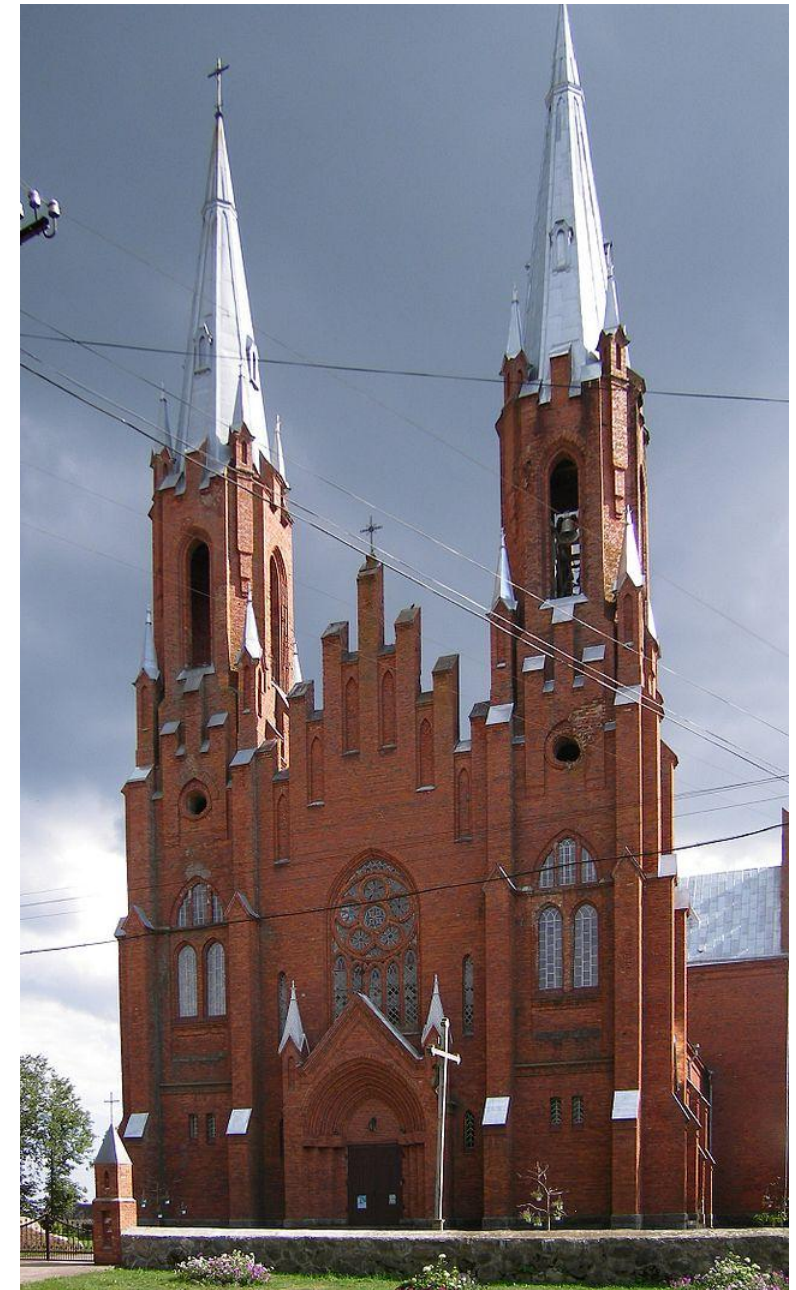
Садиба Рум'янцевих-Паскевичів у місті Гомель.
19 ст.

У XIX-XX ст. на території Білорусі у неоготичному та неороманському стилі будувалися та перебудовувалися костели, а іноді й інші споруди.

Костел Вознесіння Діви Марії, 1907 р.

Костел Святої Трійці, м. Видзі

НАЙВІДОМІШІ КОМПОЗИТОРИ

- Станіслав Монюшко — польсько-білоруський композитор; автор пісень, оперет, балетів, опер; творець польської й білоруської національних опер. Найвідоміші твори: “Три пісні”, опера “Галька”, опера “Страшний двір”.
- Володимир Васильович Теравський — білоруський диригент, композитор, фольклорист. Музична творчість та громадська діяльність В. Теравського пробуджували національну самосвідомість білорусів, його ідейна спадщина стала фундаментом ідеології білоруського національно-визвольного руху початку ХХ століття. Записував та гармонізував народні пісні, створював музику до спектаклів, написав гімни “Марш вояків” та “Білоруська марсельєза”.

ПІСНЯРИ

Вокально-інструментальний ансамбль.

Створений у Мінську 1969 року. Відомий такими піснями, як «Белавеская пушча», «Беларусь», «Вологда» тощо.

Перші пісні ансамблю створювалися під впливом творчості гурту The Beatles. Надалі ансамбль позиціювався як фольклорний. Основу репертуару становили обробки білоруських народних пісень. Пізніше до репертуару були включені пісні радянських композиторів, пісні на вірші відомих поетів, таких як Янка Купала, Роберт Бернз, Володимир Маяковський. Ансамбль поставив дві рок-опери — «Песнь пра долю» і «Гусляр».

